

Отже, оборотні засоби визначаються як важлива складова майна підприємства, і їх стан і ефективність використання є критичними для успішної економічної діяльності.

Інформаційні джерела

1. Бечко П.К., Деркач Т.А. Формування та ефективність використання оборотних засобів зернових складів: монографія. Умань: СПД Сочінський, 2012. 219 с.
2. Дробишева О.О. Роль оборотних засобів у виробничому процесі підприємства. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2016. Вип. 2. С. 19–24.
3. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства: підручник. 2-ге вид., перероб. та доп. К.: КНЕУ, 2001. 528 с.

РОЗВИТОК МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Дяченко М.М., здоб. ступ. PhD

Науковий керівник – д-р екон. наук, проф. **О.В. Машенко**

Класичний приватний університет

Економічний розвиток країни залежить від ефективної взаємодії всіх державного сектора економіки, великого бізнесу, середнього та малого підприємництва. Забезпечуючи соціально-економічну стабільність у суспільстві та нові робочі місця, малий бізнес є суттєво динамічним сегментом у сучасній економіці багатьох зарубіжних країн. Він також впливає на формування конкурентоспроможності різних векторів виробництва вітчизняної продукції, стає альтернативою найманій праці тощо.

Як важливий компонент ринкової економіки мале підприємництво через створення відповідних умов для реалізації свого потенціалу спрямовує діяльність на досягнення позитивних економічних і соціальних результатів та отримання максимального прибутку, подальшого розвитку економічного потенціалу підприємства.

Мале підприємництво – це атрибут, невід’ємна складова будь-якої господарської системи, без чого економіка й суспільство в цілому не можуть не тільки розвиватися, а й існувати. Розвиток малого бізнесу сприяє забезпеченню робочими місцями працездатного населення, здоровій конкуренції між частинами державного та

приватного секторів вітчизняного виробництва, підвищенню рівня життя в державі.

Особливості малого підприємництва дозволяють стверджувати, що йому притаманні риси як незалежність (в порівнянні з іншими суб'єктами господарювання) дій, можливість більш гнучких і оперативних рішень, адаптації до особливостей місцевих умов, сильних симпатіях серед населення, низьких операційних витратах, шансах на швидкий матеріальний успіх, довгострокових вигодах, можливостях суміщення кількох професій тощо. Всі ці риси дозволяють малому підприємству посісти вагоме місце в національній економіці (О. Моїсєєва [2]).

Мале підприємство, маючи в собі потужний антимонопольний потенціал, мобілізує значні виробничі та фінансові ресурси населення, впливає на соціально-економічну стабільність окремих регіонів країни.

У контексті Європейської інтеграції, в жорстких умовах глобальних викликів в епоху інформаційного суспільства надважливими економічними завданнями, що стоять перед малим підприємством, є: вдосконалення технологічних процесів; наближення виробництва до споживачів; залучення інвестицій, у тому числі іноземних; підвищення рівня конкурентоспроможності на ринку економіки тощо.

У сучасних умовах розвитку економіки малі та середні підприємства, а також фізичні особи-підприємці (ФОП) виконують надважливу соціальну функцію – створення робочих місць для населення та професійне навчання. Малий бізнес – мобільний, швидко реагує на потреби і зміни ринку, є інноваційним за своїм змістом, пропонує унікальні товари та послуги, а також є альтернативою найманій праці» (І. Сидорук [5, с. 67]).

Мале підприємство позитивно впливає на рівноправне партнерство держав у міжнародних економічних відносинах, певним чином сприяє виходу з економічної кризи; дає поштовх розвитку середнього класу в країні, забезпечуючи добробут власників бізнесу та стимулює ділову активність; підвищує рівень зайнятості населення – все це впливає на економічний розквіт соціально-економічної системи держави.

Загалом, підприємство є провідною силою у подоланні негативних процесів в економіці та забезпеченні сталого позитивного розвитку суспільства, однією зі сфер забезпечення зайнятості населення, запобігання безробіттю та створення нових робочих місць. Саме з малим підприємством пов'язуються надії на швидкі

позитивні структурні зміни в економіці, вихід з економічної кризи та створення умов для розширення впровадження ринкових реформ (Т. Піхняк [3, с. 25]).

Дослідники (Н. Крахмальова, Т. Улько [1, с. 81]) виокремлюють такі переваги малого бізнесу, як: мобільність, гнучкість, раціональна організаційна структура підприємства, здатність швидкого пристосування до змін споживчого попиту, оперативність освоєння випуску нової продукції малими партіями, невисокі експлуатаційні витрати.

Але існують фактори, що негативно впливають на розвиток малого підприємництва, зокрема, такі, як: недостатня державна підтримка розвитку малого бізнесу; обмеженість доступу до кредитних та інших фінансових ресурсів; недосконала податкова система щодо оподаткування малого підприємництва; відсутність повноти інформаційної бази тощо.

В Україні мале підприємництво наразі потребує поліпшення регулювання та контролю підприємницької діяльності, фінансово-кредитної підтримки тощо, оскільки воно є чутливим до економічних змін та до загальної ситуації в країні загалом, особливо в цей час в умовах воєнного стану. А «подальший якісний розвиток вітчизняного підприємництва на основі інноваційної моделі можливий лише за умов стабілізації політичної і, як результат, економічної ситуації в державі» [4, с. 49].

Отже, мале підприємництво: є мобільнішим до економічних змін; воно надає робочі місця; має змогу швидко реагувати на вимоги ринку; створює джерела доходів для тих, хто працює в малому бізнесі; збільшує дохідну частину бюджетів різних рівнів малих підприємств; має найнижчі інвестиційні потреби; забезпечує виробництво товарів, виконання робіт і надання послуг для населення за доступними цінами; знаходить нішу для виробництва нових видів продукції тощо. В сучасних умовах необхідною є підтримка держави а За умови виваженої державної політики щодо формування сприятливого підприємницького середовища можна досягти поступового переходу на якісно новий рівень розвитку малого підприємництва, відтак – і збільшення внеску малих підприємств у валовий внутрішній продукт певного регіону та збільшення доходної частини місцевого бюджету, зростання обсягів реалізації продукції, а також підвищення соціально-корисної зайнятості населення.

Інформаційні джерела

1. Крахмальова Н. А., Улько Т. С. Проблеми та перспективи розвитку малого підприємництва в Україні. *Освітньо-інноваційна інтерактивна*

платформа «Підприємницькі ініціативи» : збірник тез II Всеукраїнської наукової Інтернет-конференції (07 грудня 2017 р.). 2017. С. 80–84.

2. Моїсєєва О. М. Особливості організації та функціонування малого підприємства в Україні. *Ефективна економіка* : електронний журнал. 2011. № 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=482>.

3. Піхняк Т. А. Сучасні виклики для економічного розвитку малого підприємства в Україні. *Приазовський економічний вісник*. 2021. Випуск 2(25). С. 24–29.

4. Про утворення робочої групи з підготовки Національної доповіді про стан розвитку підприємства в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2008 року № 1289-р. URL: <http://www.br.com.ua>.

5. Сидорук І. С. Аналіз стану та проблеми розвитку малого підприємства в Україні. *Підприємство та інновації*. 2021. № 18. С. 67–72.

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

Єфремов А.О., здоб. ступ. PhD

Науковий керівник – д-р екон. наук, проф. **Л.О. Ломовських**
Державний біотехнологічний університет

Інноваційна економіка в сучасному світі є ключовим фактором для досягнення сталого розвитку та конкурентоспроможності країни на міжнародній арені. Зростаюча комплексність економічних викликів та швидкі зміни у конкурентному середовищі вимагають постійного удосконалення стратегій та підходів до інноваційного розвитку. Відповідно, існує необхідність в подальшому дослідженні та розвитку інноваційної економіки для ефективного використання її потенціалу та досягнення стабільного економічного зростання.

Незважаючи на значні досягнення та дослідження в інноваційній сфері [1-15], існують певні виклики та проблеми, які потребують подальшої поглибленої уваги науковців.

Серед перспективних напрямків, які потребують детального вивчення, виділяємо такі.

Одне з першочергових завдань спрямоване на вивчення та аналіз інноваційних методів і стратегій управління розвитком сільськогосподарських підприємств. Це включає використання новітніх технологій, діджиталізацію процесів, впровадження ефективних систем управління та інших інноваційних рішень.